

BÆREDYGTIGE RELATIONER

EGEBÆKHUS ER ET LANDS-
DÆKKENDE DØGNTILBUD FOR
VOKSNE OG ÆLDRE DØVE OG
DØVBLINDE, DER HAR BEHOV
FOR SOCIAL, PSYKISK ELLER
FYSISK PLEJE OG OMSORG I ET
TEGNSPROGSMILJØ.

TILBUDET DRIVES I HENHOLD
TIL LOV OM SOCIAL SERVICE §
107 OG § 108 OG DER ER HHV.
23 PLADSER EFTER § 108 OG 1
PLADS EFTER § 107.

På CFD's døgntilbud Egebækhus er der et stærkt fokus på arbejdet med relationer. De teoretiske rammer er hentet fra demensområdet, men de giver også mening i arbejdet med de ældre døve beboere, der ikke er ramt af demens.

Relationsarbejdet indgår som en fast ingrediens i utallige ydelseskataloger fra sociale tilbud – ofte uden nogen beskrivelse af, hvad begrebet egentlig dækker over.

”Mange af de psykoterapeutiske referencerammer tager udgangspunkt i *terapeutisk kontakt*, men i socialt arbejde er der mange andre typer relationer. Min erfaring er, at autencitet og engagement er det bedste redskab i relationsarbejdet. Autencitet og engagement opnår vi bedst ved at være i praksis og udvikle os i samvær med de mennesker, som vi ønsker at hjælpe,” siger Charlotte Skjoldman, der er stedfortræder på Egebækhus.



Tom Kitwood

Den engelske psykologiprofessor, Tom Kitwoods, tanker om først og fremmest at se det ældre demente menneske som et menneske, danner de teoretiske rammer for relationsarbejdet på Egebækhushus. Kitwoods tanker bringes således også i spil i arbejdet med ældre døve, der ikke er demente. Medarbejderne ser nuanceret på mennesket på baggrund af et indgående og interesseret kendskab til vedkommende.

KONTAKTPERSONENS ROLLE

På Egebækhushus har alle beboerne tilknyttet to medarbejdere som kontaktpersoner. De har et vedvarende fokus på relationsarbejdet.

"Relationer skal passes og plejes, og så skal de naturligvis udvikles. Også selvom det er ældre ofte svækkede mennesker, som vi har her på Egebækhushus," fastslår Charlotte Skjoldman og understreger, at det er af afgørende betydning for beboerens trivsel, at vedkommende udvikler en bæredygtig relation til sine kontaktpersoner. Kontaktpersonernes roller indebærer derfor, at de som personale:

- behandler beboeren som en person med oplevelser, selvfølelse og rettigheder
- forsøger at forstå, hvad der er bedst for beboeren ud fra pågældendes perspektiv
- værner om beboerens selvbestemmelse og mulighed for medbestemmelse
- ser beboeren som en aktiv samarbejdspartner
- tilstræber at involvere beboerens sociale netværk i plejen og omsorgen
- forsøger at etablere en personlig relation til beboeren

Ved at koble kontaktpersonernes rolle med Tom Kitwoods teori om de vigtigste behov hos personer med demens, som den bliver præsenteret i hans bog "En revurdering af demens - personen kommer i første række", er kontaktpersonerne klædt fagligt godt på til at kunne støtte beboerne med at få opfyldt essentielle behov, vi har som mennesker.

**"RELATIONER SKAL
PASSERES OG PLEJES,
OG SÅ SKAL DE
NATURLIGVIS UDVIKLES.
OGSÅ SELVOM DET ER
ÆLDRE OFTE SVÆKKEDE
MENNESKER, SOM VI HAR
HER PÅ EGBÆKHUS."**



**”MED UDGANGSPUNKT
I EN ANERKENDELSE
AF BEBOERNE, SOM DE
PERSONER DE HVER ISÆR
ER, ARBEJDER VI MED AT
OPFYLDE DERES ØNSKER
OG BEHOV OG INVOLVERE
DEM SÅ MEGET SOM MULIGT
MED UDGANGSPUNKT I
DERES KUNNEN OG DET
INITIATIV, SOM DE VISER”**

”Kitwood har fokus på, hvem man egentlig er som menneske. Hans fokus er blandt andet på personlighed og biografi samt det sociale miljø, som mennesker med demens er i. Vi har adopteret hans tankegang og overført den på det relationsarbejde, som vi dagligt laver med vores beboere.

Vores beboere har brug for en stærk social tilknytning, og de har brug for trøst, inklusion, beskæftigelse og for at have en identitet som et menneske – uanset om de har demens eller ej,” forklarer Charlotte Skjoldman.

Hun peger på, at behovet for kærlighed er blomstens hjerte. ”Hvis vi støtter beboerne, med at få opfyldt de fem behov på blomstens blade, så giver vi samtidig kærlighed,” forklarer hun.

PSYKOLOGISKE BEHOV

Netop de seks psykologiske behov *kærlighed, trøst, tilknytning, inklusion, beskæftigelse og identitet* er i fokus og behandles alle individuelt i relationen mellem kontaktperson og beboer på Egebækhus.

I dag er beboerne på kommunale plejecentre ofte dårlige, når de flytter ind. Det samme gør sig gældende

på Egebækhus, men der er alligevel muligheder og anledninger til gennem et stimulerende miljø at styrke de menneskelige relationer og gøre dem bæredygtige.

”Med udgangspunkt i en anerkendelse af beboerne, som de personer de hver især er, arbejder vi med at opfylde deres ønsker og behov og involvere dem så meget som muligt med udgangspunkt i deres kunnen og det initiativ, som de viser,” forklarer Charlotte Skjoldman.

Kontaktpersonerne på Egebækhus arbejder ud fra en detaljeret funktionsbeskrivelse. Allerede inden indflytning på CFD’s døgntilbud i Nærum får en ældre borger tilknyttet to kontaktpersoner. Det sker på baggrund af oplysninger om den ældre borger kombineret med faglige og personlige kompetencer hos medarbejderne. Den ene af kontaktpersonerne tager sammen med en leder på hjemmebesøg og har der som sin fornemste opgave at skabe en positiv relation til borgeren – og til de pårørende. For de fleste borgere og pårørende er det en følelsesladet beslutning, at skulle flytte fra sit hjem gennem mange år til et nyt sted – og i dette tilfælde nok det sidste sted.



”Den første kontakt er vigtig, og vi får som kontaktperson og ledelse indblik i borgerens/beboerens liv – vi får foræret lidt livshistorie og fornemmelse for, hvad det er for et menneske, som vi har med at gøre. Det er fundamentet for den bæredygtige relation,” forklarer Charlotte Skjoldman.

FLERE SUCCESSER END DET MODSATTE

Når borgeren flytter ind, kommer kontaktpersonen for alvor til at stå i centrum for beboeren og skal hjælpe med at koordinere hverdagen, så den forløber så nemt som muligt og er så overskuelig som muligt.

Bæredygtige relationer er blandt andet baseret på tillid, og vigtige nøglebegreber i den sammenhæng er nærvær, autencitet, bevidsthed, mod og vilje. Charlotte Skjoldman oplever, at der vokser succeser ud af de bæredygtige relationer for både beboerne, pårørende og kontaktpersonerne på Egebækhus.

Og der er flere succeser end det modsatte. Ledelsen på Egebækhus står sjældent i en situation, hvor de er nødt til at finde en anden kontaktperson til en beboer, fordi de ikke fungerer sammen. Eller omvendt en

medarbejder, som kaster håndklædet i ringen og overlader arbejdet med en beboer til en kollega.

”Populært sagt har relationer naturligvis også noget med kemi at gøre. Men jeg ser det som et udtryk for en stærk faglighed hos vores medarbejdere, at vi så sjældent er nødt til at finde en anden kontaktperson til en beboer,” siger Charlotte Skjoldman.

Hun peger på, at det faste fokus på Kitwoods teori og effekten heraf virker positivt i det daglige relationsarbejde, og det styrker beboeren.

SUCCESKRITERIER

På Egebækhus er succeskriterierne for, om relationsarbejdet lykkes, at den bæredygtige relation kan ses og mærkes i hverdagen af alle medarbejdere, men særligt kontaktpersonen skal mærke det. F. eks. gør kontaktpersonens relation og kendskab til beboeren, at vedkommende nemmere kan motivere beboeren til blandt andet at have fokus på øget trivsel og livskvalitet.

Der skinner det igennem, at der er skabt en bæredygtig relation, konstaterer Charlotte Skjoldman.

”Når mennesker føler sig trygge, respekteret og møder åbenhed, viser de tillid. Det er grobunden for den bæredygtige relation og for trivsel. Det oplever vi ofte blandt beboerne på Egebækhus. Vi møder mange smil og tilfredshed blandt andet til vores husmøder og fester men bestemt også generelt i hverdagen,” slutter Charlotte Skjoldman.

””NÅR MENNESKER FØLER SIG TRYGGE, RESPEKTERET OG MØDER ÅBENHED, VISER DE TILLID.”